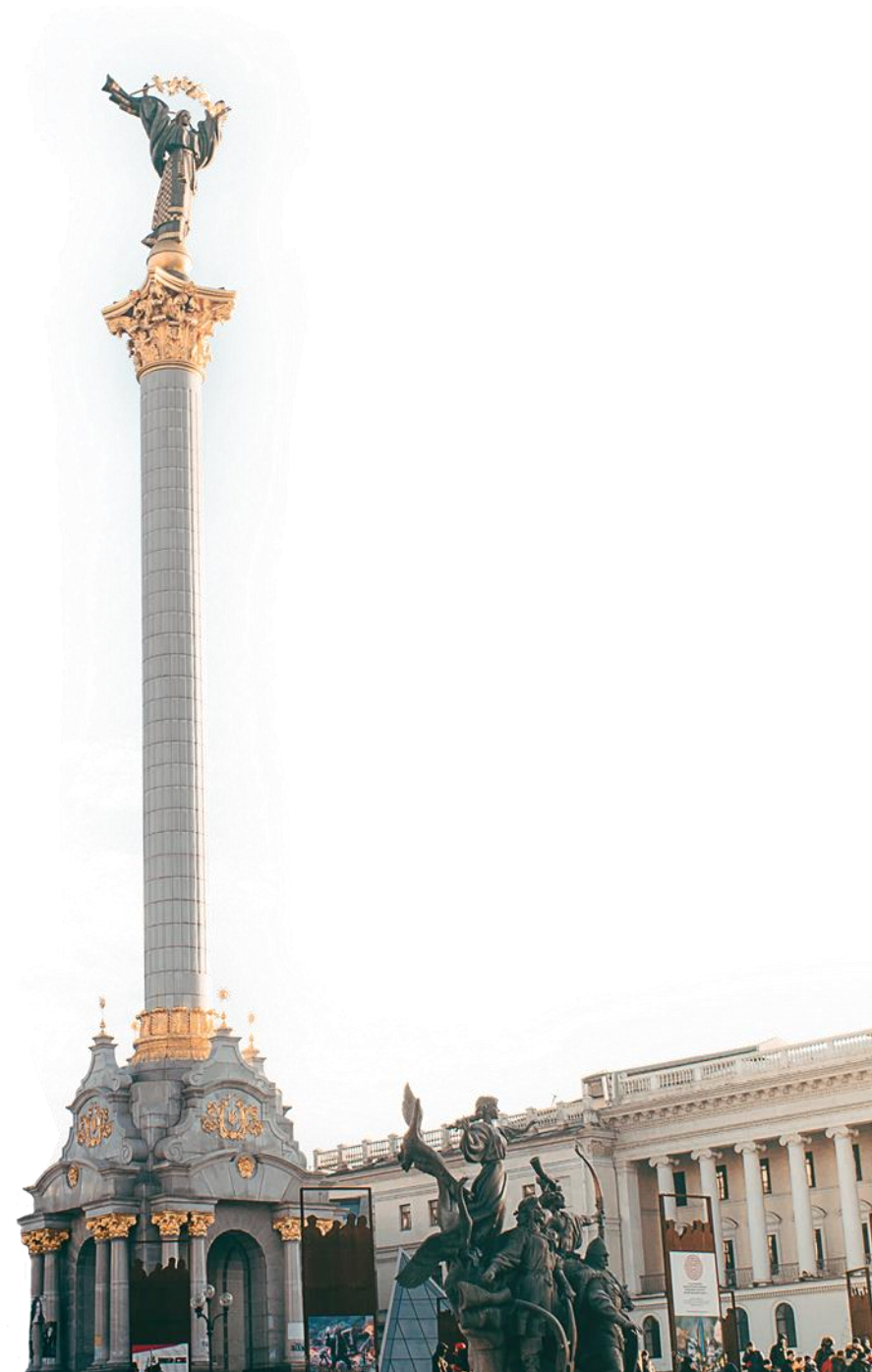

План Відновлення України

Національна рада з відновлення

Липень 2022

Контекст та цілі Плану Відновлення України

Контекст

Російське вторгнення в Україну призвело до **масового порушення ланцюжків економічної діяльності та руйнування інфраструктури**; поточна оцінка збитку становить ~100 мільярдів дол. і ця цифра продовжує зростати

В той же час, історично **темпи економічного зростання в Україні були нижчими від країн Центральної Європи**; так, ВВП України за останні 20 років зростав менше ніж на 2% на рік порівняно з показником ~3,5% у Польщі

Цільовий План відновлення України – це унікальний шанс не тільки **відшкодувати збитки**, завдані війною, а й **прискорити економічне зростання та підвищити якість життя в Україні**

Цілі Плану Відновлення України

СТІЙКІСТЬ

Забезпечити економічну, соціальну та екологічну стійкість у марафоні до перемоги

ВІДНОВЛЕННЯ

Знайти ефективні рішення для якнайшвидшого відновлення найважливіших економічних та соціальних процесів, і природніх екосистем

МОДЕРНІЗАЦІЯ

Розробити план модернізації країни, який забезпечить стійкий економічний ріст та добробут населення

Основні принципи Плану Відновлення та підхід до впровадження

Основні принципи

Негайний початок, поступовий розвиток

Нарощування справедливого добробуту

Інтеграція в ЄС

Відбудова кращого, ніж було (Build back better)

Стимулювання приватних інвестицій та підприємництва

Коментарі

Ініціативи з відновлення необхідно впроваджувати якнайшвидше, що надасть економіці стійкості і гнучкості та допоможе функціонувати в умовах загроз безпеці, забезпечить основу для перемоги у війні. Ймовірно, немає чітких етапів переходу від «відновлення» до «модернізації». **Потрібно планувати поступове нарощування ініціатив із поступовим підвищенням рівня ризику проектів.**

Український народ є кінцевим бенефіціаром Плану Відновлення. Метою Плану є зростання ВВП, забезпечення справедливого розподілу багатства та загального добробуту.

Всеосяжний стратегічний імператив, що **визначає інституційну та нормативну базу**, а також інтеграцію України в **міжнародні ланцюжки постачання**, включаючи "зелені", **мережі знань та інформації**

Необхідно **будувати нові об'єкти кращої якості, використовуючи передові та екологічні технології**, ніж зруйновані.

Можливість впровадити ключові **принципи ЄС переходу до «Зеленої» економіки та Цифрової трансформації.**

Відновлення має сприяти залученню **приватних інвестицій в Україну та прискорити розвиток підприємництва.** Підтримка **малого та середнього бізнесу** - важлива частина нової економічної моделі.

Підхід до впровадження

Регіонально-сфокусований. Проекти відновлення будуть локалізовані по регіонам і підтримані окремими міжнародними партнерами

Параметричний. Національний План Відновлення надає загальну рамку для регіональних планів та проектів відновлення

Національна Рада Відновлення була утворена Президентом України для координації розробки Плану Відновлення

Зміст документу

- **Пріоритети Плану Відновлення**
- Національні програми – ключові проєкти
- Національні програми – загальний огляд

Візія Відновлення України: «Сильна європейська країна – магніт для іноземних інвестицій»

■ «Стратегічний імператив» ■ Сприятливі фактори □ Рушії відновлення → Стратегічні вектори розвитку

ІНТЕГРАЦІЯ В ЄС І ДОСТУП ДО РИНКІВ ЄС І G7	<ul style="list-style-type: none"> Виконання Копенгагенських критеріїв Зміцнення інституційного потенціалу Сприятливі торговельні режими з ключовими ринками Синхронізація з Європейською "Зеленою угодою"
СПРИЯТЛИВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ БІЗНЕСУ	<ul style="list-style-type: none"> Інвестиційна привабливість (rule of law, антикорупція) Спрощене регулювання та спрямована на ріст фіскальна система Ефективний ринок праці (включаючи перекваліфікацію) Розвиток підприємництва та підтримка МСБ Доступ до конкурентноспроможного капіталу
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРІОРИТЕТНИХ СЕКТОРІВ	<ul style="list-style-type: none"> Визначення пріоритетних секторів у контексті економічних можливостей, конкурентних переваг України, глобальних тенденцій та Зеленої Угоди Визначення «проектів-каталізаторів» для залучення приватних інвестицій у пріоритетні сектори
МІЦНИЙ ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ	<ul style="list-style-type: none"> Підвищення рівня якості життя (освіта, соціальний захист, охорона здоров'я, культура, спорт) і сильна ідентичність Проактивна та ефективна імміграційна політика Таретована ефективна соціальна підтримка держави
ЕФЕКТИВНА ІНФРАСТРУКТУРА	<ul style="list-style-type: none"> Розблокування логістики морського експорту Модернізована фізична інфраструктура для забезпечення швидкої логістики в Україні та в Європу Модернізований житловий фонд та міське планування Розвиток цифрової інфраструктури (вкл. 5G), для трансформації України в цифровий хаб для європейського і азійського трафіку
МАКРО-ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ	<ul style="list-style-type: none"> Фінансова стабільність (включаючи ефективну податкову та митну систему, бюджетну та боргову політику) Ефективні банківська система та фінансові ринки Ефективне управління державними активами
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	<ul style="list-style-type: none"> Належний рівень витрат на оборону, самодостатній ВПК Енергетична незалежність Екологічна безпека

Реалізація Плану Відновлення України також надає численні переваги для Європейського Союзу

Потенційні синергії для ЄС

- ✓ **Підтримка економічного зростання та стійкості ЄС** завдяки розширенню ринку, потенційно більш компактним і стійким ланцюжкам постачання, і доступу до конкурентоспроможної за ціною ресурсної бази
- ✓ **Посилення безпеки, у т.ч. енергетичної**, яка ґрунтується на оборонному секторі України та сильній енергетичній базі і інфраструктурі України
- ✓ **Прискорення реалізації Європейської Зеленої Угоди** завдяки розвитку низьковуглецевої енергетики, в т.ч. з ВДЕ, та наявній енергетичній інфраструктурі і можливості зеленого експорту в ЄС
- ✓ **Стимулювання інновацій**, завдяки потужним людському капіталу, підприємництву та вже існуючим здобуткам в інноваційності (3-тє місце в глобальному індексі інновацій серед країн схожого економічного рівня)

План Відновлення України спрямований на прискорення стійкого економічного зростання

Цілі до 2032

> 7%

Щорічний темп зростання ВВП

> \$750

млрд накопичених інвестицій

TOP 25

Індекс Економічної Складності¹

TOP 25

Індекс Людського Капіталу Світового банку¹

-65%²

Скорочення викидів CO₂ у порівнянні з 1990 роком

Зміцнення «інституційної спроможності» є фундаментальною передумовою для реалізації Плану Відновлення

Пріоритетні ініціативи (невичерпний перелік)

Прозорість публічних даних

- **Централізація та цифровізація державних реєстрів**, при дотриманні фізичної та кібербезпеки
- Забезпечення обмеженого доступу до цифрових реєстрів для **посилення прозорості та підзвітності**

Верховенство права

- **Завершення перезапуску антикорупційної системи** (САП, НАБУ)
- **Впровадження законодавства** щодо Вищої Кваліфікаційної Комісії Суддів України та Вищої Ради Правосуддя
- **Реалізація реформи правоохоронних органів** (наприклад, скорочення каральної функції Служби Безпеки України, посилення незалежності Бюро Економічної Безпеки України)

Корпоративне управління

- **Впровадження нового законодавства в галузі корпоративного управління** (розширення повноважень Наглядових рад, вкл. призначення Голови Правління, затвердження фінансового плану)
- **Завершення корпоратизації державних підприємств** (наприклад, Енергоатом)
- Аналіз можливості централізації управління держ. активами, запуск **Фонду Національного Багатства**
- **Приватизація некритичних державних підприємств**

Антимонопольні інститути

- **Синхронізація законодавства з кращими європейськими практиками** (наприклад, пом'якшення покарання при виявленні картелів, переглянути визначення порогу злиття)
- **Професіоналізація антимонопольної системи** (зокрема ринковий рівень компенсації)

Реформа державної служби і державних послуг

- **Спрощення організаційної структури державних служб**
- **Цифровізація ключових державних послуг**, з супровідними інфраструктурними заходами
- **Розбудова організаційної архітектури кліматичного управління**
- **Підвищення кваліфікації державних службовців** (зокрема забезпечення ринкового рівня компенсації)

НацРада з відновлення визначила 15 «Національних програм» для досягнення цілей 2032

Національні програми (деталі по програмам та пріоритетним проектам у додатках)

Необхідна допомога від Partnerів

- Підтримка на шляху до інтеграції в ЄС та відкриття доступу до ринків
- Сприяння у зміцненні взаємної системи оборони і безпеки
- Фінансова підтримка, зокрема сприяння приватним інвестиціям

Потреби у фінансуванні пріоритетів у 2022 становлять ~60-65 млрд дол. (за виключенням сектору оборони та безпеки)

Нагальні пріоритети для України

- Воєнна безпека
- Забезпечення макрофінансової стабільності
- Підтримка бізнесу та працевлаштування (вкл. можливості працевлаштування, які підтримує держава)
- Підвищення стійкості енергетичного сектору та логістики
- Надання соціальної підтримки вимушеним переселенцям та населенню, яке постраждало від війни
- Мінімізація негативного впливу військових дій на довкілля
- impact on environment

Нац.програми	Нагальні проєкти	Потреби фінансування, млрд дол
1. Оборона та безпека	• Забезпечення першочергових викликів із оборони держави	15-20 ⁴
2. Інтеграція в ЄС	• Продовження системної роботи по синхронізації українського законодавства із Копенгагенськими критеріями	<0.1
3. Довкілля та сталий розвиток	• Запуск масштабного розмінування (до 5% території України 2022) • Забезпечення утилізації військових відходів	1-2
4. Енергетика	• Електроенергетика: підготовка блоків для макс. доступності в зимовий період, вкл. законсервовані газові блоки • Перехід на біомасу для централізованого тепlopостачання, де це можливо • Запуск програми підвищення енергоефективності (див. Програму № 10) • Активізація роботи з розширення сполучення (електрика, нафтопродукти) • Накопичення газових резервів в сховищах (робочий капітал)	~5-10
5. Бізнес середовище	• Запуск краудсорсингової ініціативи з дерегуляції • Запуск ДПП платформи для працевлаштування з короткостроковими програмами перекваліфікації (покриття до 700 тис.)	<0.1 ~0.5
6. Доступ до фінансування	• Забезпечення критичного фінансування у воєнний час для МСП, постраждалих від війни • Впровадження механізму «страхування на випадок війни» для цільових інвестицій (наприклад, в інфраструктуру, будівництво, переробку сільськогосподарської продукції)	~3-10 ¹ <0.5
7. Макрофінансова стабільність	• Забезпечення джерел фінансування державного бюджету	~30-35 ⁴
8. Сектори з доданою вартістю³	• Сільське господарство: фінансування ліквідності, інвестиції у зберігання, заміщення знищеного обладнання та швидкого збільшення переробки • Будівництво: інвестиції в ланцюги постачання ключових матеріалів для реконструкції та підвищення енергоефективності (наприклад, скла, вікон, термоізоляції) • Інші проєкти з низькою вартістю інвестицій: переробка дерева, текстиль, IT ³	~1-2
9. Логістика та сполучення	• Усунення вузьких місць у залізничному, автомобільному та дунайському шляхах експорту в/через ЄС, забезпечення 2-кратних обсягів експорту порівняно з квітнем-травнем • Початок будівництва «вантажного коридору» до Клайпеди через Польщу	~2-3
10. Модернізація регіонів та житлового будівництва	• Масштабне впровадження енергоефективності («ЕЕ») та підготовка житла до зими; (у тому числі для ВПО); > 20 000 будинків відремонтовано в 2022 році • Побудовано > 100 000 нових будинків (оздоблювальні роботи розпочато до війни)	~2-3
11. Модернізація соціальної інфраструктури	• Розпочати відбудову зруйнованих соціальних об'єктів (освіти, охорони здоров'я, культури, спорту)	~1
12. Освіта	• Впровадити мобільні освітні та наукові заклади і програми для компенсації освітніх втрат	0.1
13. Охорона здоров'я	• Запуск програми психологічної реабілітації воєнного часу, зокрема за допомогою телемедицини • Підготовка до впровадження електронної системи охорони здоров'я: розширення медичних даних, створення спеціалізованих модулів, реєстр ліків та посилення IT-інфраструктури	0.1
14. Культура та спорт	• Підтримка національних та міжнародних українських ЗМІ	0.1
15. Забезпечення цільової соціальної політики	• Розпочати трансформацію розгалуженої системи соціальних допомог • Кампанія щодо комунікації та стимулювання ² до повернення українських мігрантів з метою досягнення позитивного сальдо міграції >1 мільйонів осіб в 2 половині 2022	~2

РАЗОМ:

60-65 (без оборони та безпеки)

1. Широкий діапазон, що пояснюється різними типами механізмів фінансування – компенсація процентної ставки або гранти
2. Вкл. вирішення житлового питання, субсидія за програмою перепідготовки, дод. субсидія на соціальну підтримку
3. З допомогою інструментів таких як «страхування на випадок війни»
4. Включачи надані домовленості

Потреби у фінансуванні становлять >750 млрд. дол США; ~2/3 підтримка партнерів (гранти, позики та акц. капітал)

■ Терміново (2022) ■ Відбудова (2023-2025) ■ Модернізація (2026-2032)

Потенційна структура фінансування (ілюстративно), млрд дол. США (без оборони та безпеки)

	2022	2023-2025	2026-2032	Разом
Партнерські гранти, напр.:	~60-65	~100-150¹	~100-150²	~250-300
Оборона				
Критичне фінансування надзвичайного стану				
Відновлення зруйнованого житла/інфраструктури				
Захист приватних інвестицій (вкл. субсидування "воєнного страхування")				
Розвиток інфраструктури як частини ЄС				
Структурні фонди (де релевантно)				
Партнерські позики/акц. капітал, напр.:	-	~100-150³	~100-150⁴	~200-300
Модернізація інфраструктури/житла				
Масштабні енергетичні проекти				
Підтримка фінансової системи				
Співфінансування приватних інвестицій				
Приватні інвестиції	-	>50	>200	>250
Співфінансування інфраструктурних проектів (в т.ч. ДПП)				
Сектори з доданою вартістю				
Інші комерційно вигідні інвестиції				
TOTAL:				>750

Поточна оцінка необхідних коштів на відновлення пошкоджених активів ~165 млрд. дол США

- Зруйнована інфраструктура
- Потенційне фінансування за рахунок структурних фондів ЄС (оцінка на основі країн центральної Європи)
- За умов непошкодженої інфраструктури, підтримка банківської системи
- Потреби в інфраструктурі не покриті структурними фондами ЄС

Наступні кроки Плану Відновлення

Етап #1 (поточний)

Розробка Плану Відновлення

- Визначення верхньорівневих цілей розвитку
- Збір проектів відновлення та ініціатив через інклюзивний процес
- Пріоритизація проектів та ініціатив, визначення "проектів-катализаторів"
- Консолідація пріоритетних проектів / ініціатив в комплексний План Відновлення

Етап #2

Деталізація та дорожня карта

- Специфікація та опрацювання Національній програм разом з міжнародними на українськими партнерами
- Встановлення структури управління відновленням для підтримки впровадження
- Синхронізація Плану Відновлення з Державною Програмою
- Підготовка детальної карти впровадження, визначення чітких термінів та відповідальних сторін
- Запуск проектів - негайних пріоритетів

Етап #3

Впровадження

- Запуск впровадження Плану Відновлення
- Регулярний моніторинг результатів та корегування програм по необхідності

Лип 4-5
Конференція
в Лугано

Зміст документу

- Пріоритети Плану Відновлення
- **Національні програми – ключові проєкти**
- Національні програми – загальний огляд

Поглиблений аналіз Національних програм (1/13)

Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
1А. Модернізація та розвиток сфери оборони	1А.1 Професійні Збройні Сили України, інші компоненти сил оборони	~Буде визначено після аналізу можливостей	Витрати на тренінги для персоналу	Відновлення воєнної інфраструктури	2022-2025	Оборонна промисловість
	1А.2 Комплексне переозброєння сил оборони		Відсоток нового (модернізованого) озброєння	Нова система воєнної освіти		Легка промисловість
	1А.2 Вирішення проблеми житла та розвиток інфраструктури					Будівництво
1Б. Розвиток оборонно-промислового комплексу	1Б.1. Державна цільова програма для розвитку авіаційної галуззі	~0.5	Створення нових робочих місць	Запуск проектів Державно Приватного Партнерства	2022-2030	Оборонна промисловість
	1Б.2. Запровадження Оборонної Технологічної Агенції та Оборонного акселератора (Diia Tech and Defense)	<0.5	Збільшення виробництва	Розвиток виробництва броньованих машин		Металургія
	1Б.3. Державна цільова програма для впровадження проектів розвитку нових технологій	~0.1	Збільшення експорту	Розвиток виробництва радарів		Машинобудування
	1Б.4 Державна цільова програма реформування і розвитку оборонно-промислового комплексу	0.5	Інвестиції в оборонну промисловість	Розвиток суднобудування		
	1Б.5. Державна цільова програма розвитку ракетного озброєння	5		Розвиток виставкової діяльності для просування експорту		

Поглиблений аналіз Національних програм (2/13)

Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
 «Стратегічний імператив»	3. Відновлення чистого та безпечного довкілля	ЗА. Екологічна безпека	~1	Зменшення викидів парникових газів у порівнянні з 1990 р	Відновлення наукової та дослідної інфраструктури у межах "Чорнобильського наукового хабу"	Економіка загалом
	Фінансування: ~20 млрд дол	ЗА. 1. Створення екологічного веб-порталу «ЕкоСистема»	0.001			
		ЗА. 2. Оцінка шкоди і збитків довкіллю та потреб на відновлення довкілля внаслідок російської збройної агресії	<0.1			
		ЗА. 3. Екологічне відновлення території заводу «Радикал»	0.054			
		ЗА. 4. Екологічне відновлення солеварних шахт Солотвино	0,068			
		ЗА. 5. Вжиття заходів протипожежної безпеки в зоні відчуження	0.14			
		ЗА. 6. Претворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему	0.39			
		ЗА. 7. Модернізація системи радіологічного моніторингу та дозиметрії в зоні відчуження	0.065			
		ЗА. 8. Створення мережі підприємств по переробці пневматичних шин	0.001			
		ЗА. 9. Створення мережі підприємств з утилізації транспортних засобів	0,03			
		ЗА. 10. Екомодернізація великих спалювальних установок	0,025			
		ЗА. 11. Відновлення інфраструктури поводження з РАВ та її розвиток	0.062			
		ЗБ. Збалансоване використання природних ресурсів	~0.2			
		ЗБ. 1. Будівництво 7,5 тис км лісових доріг	0.061			
		ЗБ. 2. Нарощування мінерально-сировинної бази України	0.15			
		ЗВ. Збереження природних екосистем	~1.6			
		ЗВ. 1. WOW-nature: національні парки для людей	0.65			
		ЗВ. 2. Створення мережі регіональних центрів реабілітації та порятунку диких тварин в Україні	0.0014			
		ЗВ. 3. Відновлення дикої природи України	0.82			
		ЗВ. 4. Створення мережі екодуків в Україні	0.069			
		ЗГ. Інше	N/A			
		ЗАГАЛЬНО	~2.8			

Примітка: Деякі проекти входять до інших національних програм

Джерело: на основі ґрунтовних обговорень з урядовими та галузевими експертами в робочих групах Національної Ради Відновлення

Поглиблений аналіз Національних програм (3/13)

“Стратегічний імператив”

Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
4А. Посилення стійкості інтегрованої енергосистеми Фінансування: ~14 млрд дол	4А.1 Розширення міжсистемних зв'язків із ENTSO-E	-0.6	<ul style="list-style-type: none"> Зниження % імпорту первинних енергоносіїв з Росії та Білорусі Інвестиції в інфраструктуру 	<ul style="list-style-type: none"> Угода з ЄС, розвиток мережі в Польщі Протиракетна оборона активів в Україні, плани направлені для захисту від війни 	2022-2025	Енергетика
	4А.2 Створення запасів нафти та нафтопродуктів на 30+ днів	1.2+				Інфраструктура
	4А.3 Поповнення запасів газу	5				Будівництво
	4А.4 Забезпечення постачання/зберігання природного газу для ЄС та України (наприклад, розширення ЗПГ терміналу в Свиноусьце/Гданську та/або імпорту з Туреччини/ Італії/ Німеччини)	0.7 ¹				
	4А.5 Розширення нафтопереробних потужностей після війни (відбудова Кременчуцького НПЗ, будівництво нового НПЗ та нафтопроводу Броди-Адамова Застава)	-2.5				
	4А.6 Будівництво інфраструктури нафтопродуктів з ЄС та безпечні сховища	0.7				
	4А.7 Модернізація ГТС та ГРМ	2.5				
	4А.8 Відбудова пошкоджених енергетичних об'єктів, включно з Кременецькою ТЕЦ, Чернігівської ТЕЦ та Охтирською ТЕЦ	0.6				
4В. Підтримка зеленого енергетичного переходу ЄС Фінансування: ~114 млрд дол	4В.1 Будівництво 5-10 ГВт ВДЕ та ~3.5 ГВт ГЕС та ГАЕС (може бути вища потужність, в залежності від потенційного експорт)	15	<ul style="list-style-type: none"> Зниження % імпорту первинних енергоносіїв з Росії та Білорусі Скорочення викидів CO2 Інвестиції в інфраструктуру 	<ul style="list-style-type: none"> Деокупація / зниження ризиків в південних регіонах Регулювання зелених тарифів Ліцензування МАГАТЕ нових та існуючих ядерних блоків України Регуляторні вимоги щодо водню Співпраця із західними партнерами (у т. ч. потенційними покупцями та операторами мереж) 	2024-2032	Енергетика
	4В.2 Підвищення потужності атомної генерації (подовження терміну експлуатації, дотримання вимог безпеки, підвищення КВВП і добудова 2 ГВт на Хмельницькій АЕС)	-14				Інфраструктура
	4В.3 Розвиток виробництва біопалива (біоетанол, біодизель, біометан) з агропродукції ат відходів	-4.2				Будівництво
	4В.4 Створення неповного циклу ядерного виробництва (екологічний видобуток урану, завод з виробництва ядерного палива, сховище використаного ядерного палива)	1.3				
	4В.5 Збільшення видобутку газу з існуючих родовищ та щільних порід (за виключенням шельфу Чорного моря ~11 млрд дол)	-18				
	4В.6 Будівництво 1.5-2 ГВт потужностей пікової та напівпікової генерації та 0.7-1 ГВт систем накопичування енергії (СНЕ)	-2.8				
	4В.7 Локалізація виробництва обладнання для ВДЕ (вітрові вежі, трансформатори, кабелі, електролізери, батареї)	-2				
	4В.8 Будівництво ~15 ГВт електролізерів	-7				
	4В.9 Розвиток водневої інфраструктури для під'єднання місць виробництва водню до споживачів в Україні та за кордоном	2				
	4В.10 Будівництво 30+ ГВт ВДЕ для виробництва водню	38				
	4В.11 Будівництво розумних мереж (smart grids)	5-10				

1. За виключенням розширення ЗПГ терміналу (~\$0.6 млрд/2.5 млрд м3 потужності газифікації)
2. Додаткові блоки (до 7 блоків) потребують додаткового аналізу зважаючи на значні капітальні витрати та обмежені вимоги по базових потужностях (ймовірно експортна орієнтація).
Меморандум з Westinghouse не є зобов'язуючим

Поглиблений аналіз Національних програм (4/13)

Програма	Проекти	Фінансування, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
 Сприятливі фактори	5. Поліпшення бізнес-середовища Фінансування: ~5 млрд дол	Дерегуляція 5.1. Проведення масштабної дерегуляції через (а) запуск програми з адміністративного спрощення, з краудсорсингом більшових питань державного регулювання від бізнесу та оптимізованим процесом перегляду регулювань, (б) запровадження системного відстеження ефективності регуляторних актів та системного аналізу регуляторного впливу проектів регуляторних актів та законопроектів	<0.1	Місце в рейтингах з бізнес середовища N/A	2023-2025	Загальна економіка
	5.2 Аналіз рівня концентрації в ключових індустріях, вжиття заходів для розвитку конкуренції	<0.1				
	Трансформація Митної та Податкової служб 5.3. Трансформація Податкової служби на організацію, що забезпечує дотримання норм законодавства та є сервісноорієнтованою; вирішення негайних питань в аспекті податкового адміністрування	<0.1				
	5.4. Аналіз потенціалу зниження долі податкових надходжень у ВВП	<0.1				
	5.5. Трансформація Митної служби в організацію, орієнтовану на безпекову функцію та спрощення торгівлі	~0.1-0.5				
	Бізнес-підтримка 5.6. Подальший розвиток Дія.Бізнес як one-stop-shop та основного джерела інформації для МСП (напр., допрацювання блоку по експорту, зміни регулювань)	<0.1				

Поглиблений аналіз Національних програм (5/13)

	Програма	Проекти	Фінансування, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери	
 Сприятливі фактори	5. Поліпшення бізнес-середовища Фінансування: ~5 млрд дол	5.7. Розширення функцій та мандату Офісу з залучення інвестицій до залучення інвесторів для проєктів Реконструкції	<0.1	Час підключення до електромереж Зниження безробіття	Генеральне планування міст з урахуванням потреб в електроенергії	2023-2025	Загальна економіка	
		Інфраструктура						Регулювання щодо землекористування
		5.8. Спрощення підключення до електромереж для бізнесу	<0.1					Врахування в тарифі плати за невикористані потужності
		Закупки для проєктів Реконструкції						Гармонізація законодавства в сфері ринку праці з ЄС
		5.9. Встановлення практик закупок для проєктів Реконструкції згідно з рекомендаціями ЄІБ	<0.1					Розвиток кооперації зі службами зайнятості ЄС для отримання інформації та вакансій
		Працевлаштування						
		5.10. Запуск програми зі стимулювання відкриття нового бізнесу (напр., фінансування для відкриття бізнесу, тощо)	2					
		5.11. Збільшення мобільності робочої сили через (а) фінансування релокації працівників в інші регіони для робочих цілей, (б) спрощення регулювань в аспекті найму іноземців в Україні та українців закордоном	~0.1-0.5					
5.12. Запуск ППП з працевлаштування з аспектом перекваліфікації (фізична та фінансова інфраструктура, співфінансування з роботодавцями); покриття програмою до 1 млн осіб	~1-2							
5.13. Трансформація Служби зайнятості в агенцію з фокусом на працевлаштування та співставлення попиту та пропозиції (напр., послуги з кар'єрного консультування, моделювання попиту на навички, тощо)	<0.1							

Поглиблений аналіз Національних програм (6/13)

	Програма	Проекти	Фінансування, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
 Сприятливі фактори	6А. Забезпечення доступу до «екстреного фінансування» для МСБ	6А.1. Запровадження державних грантів, кредитних гарантій та зниження відсотків за кредитами під час війни	~10	Частка бізнесів, які платять працівникам та постачальникам	Розширення програми «5-7-9%»	2022	Загальна економіка
	6В. Забезпечення доступу до фінансування з конкуренто-спроможною вартістю капіталу Фінансування: ~65 млрд дол	6В.1. Коригування програми «5-7-9%» з орієнтацією на позичальників у пріоритетних секторах 6В.2. Запровадження страхування військових ризиків для інвестиційних проєктів у пріоритетних секторах 6В.3. Розвиток забезпеченого фінансування для стимулювання іпотечного кредитування (за підтримки МФО та фінансування інституціональних інвесторів) 6В.4. Посилення банківського капіталу (рекапіталізація та збільшення капіталу для підтримки кредитування у зв'язку з війною) 6В.5. Розгляд можливості заснування банку розвитку 6В.6. Вжиття регуляторних заходів для залучення нових депозитів (напр, підвищення граничного рівня гарантування вкладів, запровадження пенсійних рахунків) 6В.7. Розгляд системного вирішення проблеми непрацюючих кредитів	~4 <3 ~40 ~15-20 n/a n/a n/a	Кредити / ВВП Кредити МСП / ВВП Іпотечні кредити / ВВП Депозити / ВВП Непрацюючі кредити / всі кредити Коефіцієнт достатності капіталу	Правові засади забезпеченого фінансування іпотечного кредитування Скоригований закон про систему гарантування вкладів Правові засади пенсійних рахунків	2023-2032	Загальна економіка
	7. Забезпечення макрофінансової стабільності Фінансування: ~60-80 млрд дол	7.1. Забезпечення джерел фінансування для державного бюджету до отримання Україною джерел фінансування	~60-80	Державний борг / ВВП	Юридичне рішення для NPL Юридична рішення для компенсації пошкодженого чи зруйнованого майна	2022-2025	Загальна економіка Уряд Банківські операції

Поглиблений аналіз Національних програм (7/13)

	Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
 Рушії відновлення	8. Розвиток секторів економіки з доданою вартістю Фінансування: ~50 млрд дол	8A.1. С/Г: Розвиток переробки (крохмаль, сиропи, глютен, лецитин, протеїн, премікси, м'ясо, молоко) відповідно до принципів Зеленої угоди ЄС	~10.2	Інвестиції в пріоритетні сектори	Нормативні вимоги H2	2023-2032	Енергетика
		8A.2. С/Г: Будівництво системи іригації на 1 млн га	~4	Збільшення економічної складності	Співпраця із західними партнерами (у т. ч. потенційними покупцями)		Металургія
		8A.3. С/Г: Розвиток С/Г продукції з високою доданою вартістю (овочі, фрукти, ягоди, насіння)	~7.7	Зростання експорту	Деокупація / зниження ризиків східних регіонів		Машинобудування
		8A.4. С/Г: Рекультивация пошкоджених земель	1.6	Створено нові робочі місця	Програма перекваліфікації для співробітників з технічною освітою		Будівництво
		8A.5. С/Г: Збільшення виробництва м'яса, молока, яєць	~5.5		Гармонізація законодавства щодо управління даними з ЄС		
		8A.6. С/Г: Сприяння переходу агропродовольчого сектору до "зеленого" зростання	~1.1		Розвиток привабливого бізнес-середовища для стартапів та прямих іноземних інвестицій у R&D		
		8A.7. С/Г: Оперативне відновлення після війни 10.5 тис агро підприємств	~6.5				
		8B.1. Виробництво меблів: Розвиток кластерів	~0.8				
		8C.1. Машинобудування: Створити хаб автомобільних компонентів для автомобільних кластерів в Центральній Європі та розвиток виробництва батарей	~3				
		8C.2. Машинобудування: Розвиток аграрного машинобудування	~0.2				
		8D.1. Металургія: Локалізація виробництва прокату в умовах відбудови: сталь з покриттям, листовая сталь, рейки та балки (до 5 млн т), імпорتنі сталеві вироби.	~2.6				
		8D.2. Металургія: Будівництво / модернізація потужностей зі збагачення залізної руди (флотація) і будівництво нових потужностей з окомкування для виробництва 7 млн т котунів DR-класу	~0.7				
		8D.3. Металургія: Створення модулів ЗПВ/ГБЗ, сумісних з H2, для виробництва 5 млн т ЗПВ/ГБЗ	~1.5				
		8D.4. Металургія: Виробництво 2,5-5 млн т «зеленої» сталі в електродугових печах	~1				
		8E.1. ІТ: Залучення R&D компаній	~0.5				
		8E.2. ІТ: Розвиток стартап екосистеми (інноваційні хаби, акселератори, інкубатори, платформа)	~0.5				
		8E.3. ІТ: Підтримка розвитку стартапів через фінансування (гранти, венчурні фонди, програми метчингу)	~0.6				
		8E.4. ІТ: Створення платформи Open Data	<0.01				

Поглиблений аналіз Національних програм (8/13)

Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери	
 Рушії відновлення	9А. Усунення вузьких місць в логістиці з ЄС Фінансування: >2,4 млрд дол	9А.1. Розширення пропускної спроможності на кордоні з ЄС 9А.1.1. Будівництво ~200 км залізниці 1435 та ~330 км залізниці 1520 до кордону ЄС та Дунаю 9А.1.2. Будівництво транскордонних з ЄС агро. сховищ та терміналів 9А.1.3. Ремонт і модернізація сортувальних станцій на ключових маршрутах (зокрема експортних) 9А.1.4. Технічне обслуговування 20+ обладнання для переміщення вантажних вагонів від 1520 до 1435 мм колії 9А.1.5. Модернізація 12 існуючих автомобільних прикордонних пунктів ЄС та будівництво 3 додаткових 9А.1.6. Розширення пропускної спроможності інфраструктури портів Дунаю	>2.4 ~1.4 ~0.2 ¹ ~0.2 ~0.0 ~0.1 ~0.5 ^{1,2}	Зростання експорту в / через ЄС Інвестиції в інфраструктуру Пропускна здатність експортних маршрутів до ЄС	Спрощений/упорядкований процес (єдиний прикордонний контроль, прийняття ветеринарних сертифікатів) Пропускна здатність залізниць / рухомого складу ЄС	2022-2025 2026-2032	Інфраструктура Будівництво Машинобудування Металургія Сільське господарство
	9Б. Зміцнення взаємопов'язаності України шляхом модернізації логістики Фінансування: >114 млрд дол	9Б.1. Короткострокова реконструкція та модернізація інфраструктури 9Б.1.1. Будівництво, реконструкція та модернізація залізничних колій і мостів (включаючи пошкодження внаслідок війни) 9Б.1.2. Реконструкція 293 км залізничних колій, 95 стріл. переводів, підстанцій 9Б.1.3. Оновлення ~5800 вагонів та ~190 локомотивів 9Б.1.4. Будівництво, реконструкція та модернізація 24 900 км доріг та 1750 мостів (включаючи пошкодження внаслідок війни) 9Б.1.5. Реконструкція 5-7 пошкоджених внаслідок війни аеропортів 9Б.2. Довгострокова реконструкція та модернізація інфраструктури 9Б.2.1. Будівництво, реконструкція та модернізація залізничних колій і мостів 9Б.2.2. Електрифікація залізничних колій 9Б.2.3. Оновлення вагонів і локомотивів 9Б.2.4. Будівництво, реконструкція та модернізація 27 200 км доріг та 3 000 мостів 9Б.2.5. Будівництво зелених зарядних електростанцій (в т.ч. оновлення мережі) 9Б.3. Будівництво швидкісної залізниці Київ – Варшава 9Б.4. Інше	>35.4 ~N/A ³ ~0.2 ~0.1 ⁴ ~33.9 ~1.2 >75.7 ~N/A ³ ~N/A ³ ~N/A ⁴ ~75.7 ~N/A ³ ~1.2 ~1.5	Зростання експорту в / через ЄС Інвестиції в інфраструктуру Збільшення індексу економічної складності Пропускна здатність експортних маршрутів до ЄС	Залучення зарубіжних локомотивних технологій з можливістю високого ступеня локалізації Монетизація дорожньої інфраструктури для вантажних автомобілів повною масою >12 тонн Виконання контрактів на утримання доріг	2022-2025 2026-2032 2022-2032	Інфраструктура Будівництво Машинобудування Металургія

1. Включно з пропозиціями робочої групи сільського господарства щодо інфраструктури, загальна оцінка якої становить ~0,5 млрд доларів США
2. Будівництво глибокого судноплавства Дунай-Чорне море буде оцінено після отримання дозволу Румунії
3. Оцінити, коли результати війни стануть більш зрозумілими
4. До війни планувалося оновити 46 000 вантажних вагонів до 2024 року; >90% з ~3600 локомотивів є застарілими
5. Переведено в долари США за курсом 1:29.25

Джерело: на основі ґрунтовних обговорень з урядовими та галузевими експертами в робочих групах Національної Ради Відновлення

Поглиблений аналіз Національних програм (9/13)

	Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
 Рушії відновлення	10a. Модернізація регіонів: запуск програми модернізації житла Фінансування: ~70-150 млрд дол	10a.1. Масштабна програма підвищення енергоефективності житлових приміщень	~59	Скорочення % імпорту первинної енергії Скорочення річного споживання газу Зниження рівня безробіття	Регулювання: Вимагає більшої енергоефективності в ДБН Створення Фонду енергоефективності (наприклад, ESCO) для субсидування витрат на перемикання Розробка інформаційної програми Гарантована доступність матеріалів Спрощення адміністративного процесу фінансування	2022-2025	Будівництво
		10a.2. Розробка інформаційної програми	<0.1				Енергетика
		10a.3. Запуск програми перекваліфікації для 150-200 тис. співробітників ¹					Інфраструктура
		10a.4. Локалізація виробництва термоізоляційних матеріалів (~13 млн м ³ на рік)	~0.6				
		10a.5. Локалізація виробництва скла (300 тис т на рік)	~0.4				
		10a.6. Локалізація виробництва вікон (5-6 млн одиниць на рік)	~0.1				
		10a.7. Модернізація централізованого опалення (у т.ч. теплові насоси, біомаса)	~10.8				
		10a.8. Масштабне встановлення теплонасосів для заміни газових бойлерів в індивідуальному та автономному опаленні	~18				
		10a.9. Пілотні проекти з централізованого охолодження помешкань	~1.5				
		10b. Нарощування обсягів будівництва житла та модернізація інфраструктури Фінансування: ~80-100 млрд дол	10b.1. Нове будівництво житлової інфраструктури відповідно до кращих практик міського планування (починаючи з пілотних проектів з широким висвітленням у засобах масової інформації, наприклад, в Бучі, Ірпені, Чернігові) ²				~30.9
10b.2. Поточні та капітальні ремонти існуючого житла	~45.4		Енергетика				
10b.3. Забезпечення тимчасовим житлом (обладнання нежитлових будівель, соціальна аренда тощо) та фінансування (компенсація, іпотека)	~9.8		Інфраструктура				
10b.4. Модернізація та електрифікація міського транспорту на основі місцевого виробництва автобусів / тролейбусів, розвиток приміського залізничного сполучення, наприклад, у Києві	~1.5		Металургія				
10b.5. Диверсифікація економіки та удосконалення інфраструктури монофункціональних міст	~1.7		Машинобудування				
10b.6. Модернізація системи водопостачання та водовідведення	~42						
10b.7. Пілотне будівництво будівель з близьким до нуля споживанням енергії (NZEB)	~1.4						
10b.8. Інші програми розвитку та допоміжні проекти	~5.7						

Поглиблений аналіз Національних програм (10/13)

	Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
 <p>Рушії відновлення</p>	11. Модернізація соціальної інфраструктури Фінансування: ~30-35 млрд дол	Відбудова соціальної інфраструктури					
		11.1. Відновлення зруйнованих або пошкоджених об'єктів інфраструктури	~3.7	Кількість відновлених/збудованих об'єктів		2022-2023	Освіта
		11.2. Модернізація об'єктів соціальної інфраструктури відповідно до принципів енергоефективності та доступності	~28.7	Впровадження ефективного механізму ДПП		2022-2023	Охорона Здоров'я
		11.3. Створення простору для розвитку молоді	~0.6			2022-2023	Культура
		11.4. Побудова індустриальних парків	~0.6				
	12. Покращення освіти з фокусом на основні компетенції та інновації Фінансування: <5 млрд дол	11.5. Розробка програми ДПП на державному рівні з відповідними перевагами для приватних інвесторів					
		А. Початкова та середня освіта					
		12.A1. Короткострокове вирішення наслідків війни: створення мобільних освітніх та наукових закладів і програм для компенсації освітніх втрат	<0,5	Ріст в Human Capital Index та Global Innovation Index та входження в топ-25 країн	Сприяти продовженню освіти в Україні	2022-2025	Вся економіка
		12.A2. Підвищення якості освіти (включаючи впровадження реформи НУШ та програм підвищення ефективності шкіл, що відстають)	<0,5		Переглянути мережу шкіл, щоб вирішити проблему переміщення та демографічних змін	2023-2025	Освіта
		12.A3. Спільно з партнерами створення / модернізація флагманських шкіл в регіонах (згідно з реформами освіти)	~1-2			2023-2032	ІТ
		12.A4. Проект підвищення якості вчителів: реформування навчання вчителів, моделі фінансової компенсації, кар'єрного шляху та програм зростання	<0,5			2023-2025	
		В. Вища та технічна освіта					
12.B1. Забезпечення якості університетів – синхронізація з європейськими стандартами якості та регулярні оцінки якості	<0,1		Загальний цифровий освітній паспорт (охоплює всі етапи освіти)	2023-2025			
12.B2. Інвестування в R&D (співфінансування досліджень на замовлення бізнесу) та think tanks на базі ключових університетів	<0,5			2023-2032			
12.B3. Оновлення ІТ-програм для ТОП-5 університетів спільно з приватним сектором	<0,1			2023-2025			
12.B4. Реформа професійно-технічної освіти із залученням приватного сектора, включаючи інтеграцію до ІТ-інноваційних центрів	<0,5			2023-2025			
С. Наука							
	12.C1. Створення системи грантів для дослідників на основі ефективності	<0,1		Затвердити стимули для приватного сектора для інвестицій у науку (наприклад, податкові знижки)	2023-2025	Вся економіка	
	12.C2. Створення Центрів передового досвіду (наукових парків) у співпраці з ТОП міжнародними центрами	<0,1			2023-2032		

Поглиблений аналіз Національних програм (11/13)

	Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери
 Рушії відновлення	13. Модернізація системи охорони здоров'я задля посилення людського капіталу <u>Фінансування: <5 млрд дол</u>	13.1. Воєнний та після-воєнний період - Запуск Національної програми підтримки психічного здоров'я для забезпечення потреб людей, які постраждали від війни	<0,5	Посилити позицію України у Human Capital Index, а саме потрапити у топ-25 з поточного 53 місця	Завершити реформу фінансування системи охорони здоров'я (з фокусом на забезпеченні критичних послуг та первинній медицині), субсидювати добровільне страхування для незахищених верств населення (*з попередньою розробкою моделі ДМС та забезпеченням відповідного регулювання)	2022-2023	Загалом економіка
		13.2. Програма покращення реабілітаційних послуг	<0,1			2023-2032	
		13.3. Посилення ролі первинної медичної допомоги для подолання неінфекційних захворювань (включаючи підвищення кваліфікації та популяризацію сімейних лікарів)	<0,1	Подовжити тривалість життя від народження, до рівня ЄС		2023-2032	
		13.4. Залучення інвестицій в та розвиток ефективної мережі охорони здоров'я (регіональні заклади з фокусом на первинну медичну допомогу, серцеві захворювання, онкологічні лікарні)	~3-3.5			2023-2032	
		13.5. Збільшення баз даних в охороні здоров'я, створення спеціалізованих модулів, створення реєстру лікарських засобів, та посилення ІТ інфраструктури	<0,1			2022-2025	
		13.6. Посилення ролі цифрового здоров'я (напр., кабінети пацієнта, телемедицина)	<0,5			2022-2025	
		13.7. Покращення механізму планування забезпечення охорони здоров'я кваліфікованою робочою силою, включаючи розвиток менеджерських навичок керівників мед.закладів	<0,1			2023-2025	
		13.8. Розробка плану реагування та запобігання надзвичайних ситуацій; в тому числі запуск загальнонаціональної кампанії по боротьбі з серцево-судинними захворюваннями	<0,5			2023-2025	

Поглиблений аналіз Національних програм (12/13)

Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери	
 Рушії відновлення	14. Модернізація систем культури та спорту Фінансування: ~15-20 млрд дол	А. Культура та інформаційна політика		Збільшення покриття інфраструктурою культури	Розвивати фінансові (гранти) та інституційні (управління, освіта) можливості системи культури	Культурна та інформаційна політика ЗМІ	
	14.A1. Підтримка міжнародних національних, регіональних та місцевих ЗМІ для забезпечення свободи інформації та сприяння медіаграмотності	~3.4			2023-2032		
	14.A2. Відновлення та розвиток фізичної інфраструктури культури для популяризації національної ідентичності та культурного різноманіття (музеї, меморіали, культурні центри тощо)	~5.8			2023-2032		
	14.A3. Відновлення зруйнованих або пошкоджених закладів культури	~0.7			2022-2032		
	14.A4. Розвиток цифрової культури (наприклад, національна електронна бібліотека, електронні послуги, електронний архів, електронне управління)	1.1			2023-2032		
	14.A5. Розвиток екосистеми для культури, пам'яті, спадщини та креативних індустрій з акцентом на самобутність, мистецтво, художню освіту	2.9			2023-2032		
	14.A6. Розвиток індустрії кіно та аудіовізуального виробництва та інфраструктури креативного сектору через надання фінансування і трансформації системи освіти	~3.7			2023-2032		
	В. Молодь та спорт			Посилити позицію України у National Level Exercise та піднятися з поточного 105 місця	Українські навчальні програми для молоді	Молодь та спорт	
	14.B1. Масова комунікаційна кампанія з популяризації фізичної активності, розбудова активних парків по всій Україні	<0,1			Розвиток інституційного потенціалу у сфері спорту та молоді	2022-2025	
	14.B2. Запуск «клубної системи» фінансування для масового спорту	<0,1				2022-2025	
	14.B3. Реконструкція 18 спортивних шкіл-інтернатів та 100 ДЮСШ	<0,5				2023-2025	
	14.B4. Реалізація Президентської програми "25 спортивних магнітів"	<0,5				2023-2025	
	14.B5. Відкриття 5+ флагманських спортивних об'єктів ТОП-класу, що забезпечать можливість України проводити змагання світового та регіонального рівнів, готувати спортсменів до Паралімпійських, Дефлімпійських, Всесвітніх ігор	~2-3		ТОП-20 на Олімпійських іграх		2023-2032	

Поглиблений аналіз Національних програм (13/13)

Програма	Проекти	Фінансові потреби, \$ млрд	КПЕ	Інші ініціативи	Часові рамки	Охоплені сфери	
 Рушії відновлення	15. Забезпечення соціальної підтримки та привабливої міграційної політики Фінансування: <7 млрд дол	15.1. Спеціальна програма підтримки, що включає доступ до житла, фінансову компенсацію та соціальні послуги	~2	Забезпечити позитивний баланс імміграції (на першому етапі повернути біженців)	Розвивати інституційні спроможності для повернення та реінтеграції громадян	2022-2025	Соціальна, Біженці, ВПО, Ветерани
		15.2. Загальнодержавна цільова програма «Україна повертає таланти» для підприємців у конкретних галузях, у тому числі креативній (гранти, освітні ініціативи, підтримка експорту, відкриття креативних хабів, “Diia City” для креативної індустрії)	~0,5		2022-2025		
		15.3. Інформаційна кампанія спрямована на створення позитивного іміджу репатріатів	<0,1		2022-2025		
		15.4. Залучення громадян, що повертаються, на короткострокові проекти	<0,1		2022-2023		
		15.5. Розвиток регіональної мережі задля управління програмами для ветеранів на місцевому рівні	<0,1		2022-2023		
		15.6. Програма інтеграції ветеранів, що включатиме освітні та рекреаційні ініціативи для ветеранів та їх сімей, а також ініціативи з працевлаштування	~0,5		2023-2025		
		15.7. Розробка єдиної цифрової платформи для повернення та реінтеграції громадян	<0,1		2022-2023		
		15.8. Трансформація розгалуженої системи соціальних виплат у таргетовану соціальну допомогу	n/a'		2022-2025	Підвищити рівень соціального захисту та коефіцієнт заміщення заробітку пенсіями	
		15.9. Впровадження 2го рівня системи пенсійного забезпечення	n/a'		2023-2025		
		15.10. Розвиток ефективної мережі надавачів соціальних послуг; забезпечення прозорої звітності та фінансування соціальних послуг за принципом „гроші ходять за людиною”	<3		2023-2025		
		15.11. Запуск єдиної інформаційної системи соціальної сфери	<0,1	2023-2025			

'За рахунок коштів бюджету зазначених в блоці макро-фінансова стабільність

Зміст документу

- Пріоритети Плану Відновлення
- Національні програми – ключові проєкти
- **Національні програми – загальний огляд**

Національна програма №3: Відновлення чистого та безпечного довкілля

Позиція у світі

55

Індекс екологічної ефективності

46

Індекс забруднення для країни

Основні системні виклики

Низька здатність адаптуватися до зміни клімату

Критичний рівень екологічної безпеки

Виснаження природних ресурсів

Критична втрата біорізноманіття

Вплив війни

>\$6.5 млрд

Загальні збитки нанесені українському довкіллю

>2000

Злочинів проти довкілля вчинено росією

20%

Природоохоронних територій під загрозою

260

Зафіксованих фактів екоциду

3 млн га

Українських лісів постраждало від війни

160 тис. км²

Природних територій забруднено вибуховими елементами

Кліматична нейтральність

- Адаптація до змін клімату
- Інтеграція кліматичних цілей в усі сектори економіки та суспільного життя

Екологічна безпека

- Створення екологічного веб-порталу «Екосистема»
- Фіксація та розрахунок збитків наслідків війни
- Екологічне відновлення території заводу «Радикал»
- Екологічне відновлення солеварних шахт Солотвино
- Ревіталізація зони відчуження, скорочення з 30-ти до 15-ти кілометрової зони
- Будівництво близько 142 сучасних комплексів з переробки відходів
- Забезпечення належного функціонування об'єктів поводження з радіоактивними відходами

Збалансоване використання природних ресурсів

- Будівництво 9-ти селекційних комплексів вирощування садженців дерев
- Збільшення лісистості, оновлення та оздоровлення лісів (18 % площі країни)
- Створення 170 рекреаційних об'єктів
- Ревіталізація 10 тис. км річок і зменшення збитків від руйнування протипаводкових споруд на 20%
- Нарощування мінерально-сировинної бази України

Ефективне державне управління в галузі

- Перезавантаження органу екологічного контролю
- Створення ефективної системи моніторингу довкілля відповідно до стандартів ЄС

Збереження природних екосистем

- Будівництво 10-ти природних парків європейського зразка
- Будівництво мережі екодуків (15)
- Будівництво 10-ти центрів реабілітації та порятунку диких тварин

Національна програма №4: Україна підтримає енергетичну безпеку Європи та перехід до низьковуглецевої економіки

■ Вироб-во ■ Чистий імпорт ■ Чистий експорт

	Енергопостачання, млн т. н. е.		Поточні проблеми	Ключові елементи, передбачені у Національній програмі	
	2019 ¹	2032		Короткострокові	Довгострокові
Ядерна ²	21.8 (27%)	30.2 (36%)	<ul style="list-style-type: none"> Необхідність продовжити термін служби 8 блоків до 2030 року Зменшення коефіцієнта використання встановленої потужності (КВВП) блоків Залежність від російського палива та переробки відходів 		<ul style="list-style-type: none"> Продовження терміну служби, посилення експлуатаційної готовності існуючих блоків; Будівництво 2 нових блоків³ на Хмельницькій АЕС (більше – у разі укладення довгострокових експортних угод / недорогого фінансування) Будівництво виробництва ядерного палива та збільшення сховищ відходів, для зниження залежності від Росії
ВДЕ, у т. ч. гідроенергія	1.0 (1%)	4.7 (5%)	<ul style="list-style-type: none"> Сектор зі швидким темпами зростання, великими потребами в капіталі та не повністю врегульованими питаннями, пов'язаними із «зеленим» тарифом та боргами Зростаючі потреби в балансуванні енергетичної системи 		<ul style="list-style-type: none"> Збільшення потужності ВДЕ (5-10 ГВт) як джерела енергії з найнижчою LCOE (відсутність зеленого тарифу для новобудов)
ВДЕ для H2		8.6 (10%)	<ul style="list-style-type: none"> Щоб уникнути необхідності балансування, ця частина підключається не до енергосистеми, а безпосередньо до електролізерів 		<ul style="list-style-type: none"> Масштабне нарощування ВДЕ (до 30 ГВт) й інтеграція в низьковуглецевий ланцюжок створення вартості H2 в ЄС (пілотний проєкт, а потім будівництво електролізерів потужністю до 15 ГВт) – обсяг може бути вище залежно від «апетиту» ЄС до H2
Енергетичне вугілля	12.0 (18%)	1.9 (2%)	<ul style="list-style-type: none"> ~46% імпортується (енергетичне та коксівне вугілля) Україна зобов'язалась припинити виробництво електроенергії на вугіллі до 2035 року 		<ul style="list-style-type: none"> Теплова енергія: поетапна відмова від виробництва вугілля після закінчення війни і після того, як будуть забезпечені додаткові потужності за рахунок нарощування ядерної та / або газової / біометанової енергетики
Природний газ	16.3 (32%)	18.3 (26%)	<ul style="list-style-type: none"> На імпорт припадає ~30% споживання газу Низька енергоефективність опалення приміщень, що в основному працює на газі Виснаження найбільших газ. родовищ перевищує 80% 	<ul style="list-style-type: none"> Масштабування програми енергоефективності Нарощування страт. запасів газу 	<ul style="list-style-type: none"> Збільшення видобутку газу на існуючих родовищах, розробка родовищ газу щільних порід (наприклад, у Полтавській області)⁴ Розширення газового інтерконектора з терміналами ЗПГ ЄС Енергоефективність і модернізація централізов. тепlopостачання
Нафта	10.9 (17%)	3.1 (11%)	<ul style="list-style-type: none"> Значний імпорт з Росії та Білорусі Нафтопереробні заводи пошкоджені під час війни Більшість нафтових родовищ виснажені на 80%+ 	<ul style="list-style-type: none"> Розширення сполучення з нафтопереробними заводами ЄС Створення стратегічного резерву нафтопродуктів 	<ul style="list-style-type: none"> Розширення переробних потужностей (реконструкція Кременчуцького НПЗ та будівництво / модернізація додаткового НПЗ) Зниження залежності від нафти за рахунок електрифікації, H2 та біопалива (див. далі)
Біопаливо	4.2 (5%)	8.5 (10%)	<ul style="list-style-type: none"> Значні ресурси, але відсутність системного стимулювання виробництва різних видів біопалива (біометан, біомаса, біоетанол, біометанол, біодизельне паливо) 	<ul style="list-style-type: none"> Збільшити викор-ня біомаси та біогазу в централізованому та індивід. опаленні 	<ul style="list-style-type: none"> Розвиток виробництва та використання біопалива: біометан / біогаз / звальничий газ (2 млрд куб. м, але існує більш високий потенціал до 5 млрд куб. м) і біомаса для централізованого тепlopостачання та промислового використання; біоетанол і біодизельне паливо з сільськогосподарської продукції
Експорт e/e	0.3	1.7			<ul style="list-style-type: none"> Розширення сполучення з ENTSO-E (~7 ГВт) для потенційного досягнення експорту ~20 ТВт·год
Енергетична стійкість та безпека			<ul style="list-style-type: none"> Швидкозростаючі ВДЕ вимагають балансування потужностей для підтримки безпеки і стійкості системи 	<ul style="list-style-type: none"> Встановлення STATCOM 4x50 МВА Реконфігурація стабілізаторів ТЕС та ГЕС, системи збудження АЕС 	<ul style="list-style-type: none"> Будівництво гідроакмулюючих електростанцій (3,2 ГВт) Розробка пікових потужностей / батарей для балансування додаткових потужностей ВДЕ Розвиток потужностей для зберігання енергії (наприклад, літєвих батарей) з потенційною локалізацією виробництва Модернізація та розширення електромережі

Експорт H2

-

~1.5 млн т

- Базовим роком є 2019 рік, щоб провести аналіз без урахування збоїв, пов'язаних із COVID
- Ядерна енергія виробляється всередині країни, проте ядерне паливо імпортується. Вихідна потужність становить 33% від споживаного палива.
- Додаткові блоки (до 7) потребують додаткового обліку витрат та переваг у зв'язку зі значними капітальними витратами та обмеженими вимогами до базового навантаження і потенційні нові блоки в країнах ЦЄ
- Додатковий потенціал зростання (не включений в базовий сценарій): освоєння шельфу Чорного моря
- Конверсія: 1 млн тонн на рік = 11,6 ТВт·год = 1,1 млрд куб. м природного газу

Джерело: на основі ґрунтовних обговорень з урядовими та галузевими експертами в робочих групах Національної Ради Відновлення, Укренерго, Укрстат, Powering Past Coal, Укргазвидобування, А-95

Національна програма № 5 «Забезпечення сприятливого бізнес-середовища» буде спрямована на збільшення кількості нових підприємств в Україні

	Виклики	Проекти
Дерегуляція	<p>Загальний індекс Doing Business 2020, місце</p> 	<p>Проведення масштабної дерегуляції через (а) запуск програми з адміністративного спрощення, з краудсорсингом больових питань бізнесу та оптимізованим процесом перегляду регулювань, (б) запровадження системного відстеження ефективності регуляторних актів</p> <p>Аналіз рівня концентрації в ключових індустріях, вжиття заходів для розвитку конкуренції</p>
Трансформація Митної та Податкової служб	<p>Сплата податків, місце в Doing Business</p> 	<p>Податкова служба залишається орієнтованою на виконання фіскальної функції, сервісна складова може бути покращена</p> <p>~40% податкового надходжень у ВВП вказує на високе податкове навантаження (цей показник у близьких за рівнем розвитку країн ≤30%)</p> <p>Недостатня пропускна здатність, відмінність вимог та процедур в різних митних органах, обмежена гармонізація законодавства з ЄС залишаються ключовими викликами Митниці</p> <p>Трансформація Податкової служби на організацію, що забезпечує дотримання норм законодавства та є сервіс-орієнтованою; вирішення негайних питань в аспекті податкового адміністрування</p> <p>Аналіз потенціалу зниження долі податкових надходжень у ВВП</p> <p>Трансформація Митної служби в організацію, орієнтовану на безпекову функцію та спрощення торгівлі</p>
Бізнес-підтримка	<p>Прямі іноземні інвестиції, чистий приплив, % ВВП</p> 	<p>Для МСБ: Платформа підтримки (Дія.Бізнес) існує, але вимагає подальшого розширення функцій та комунікації серед бізнесу</p> <p>Для інвесторів: UkraineInvest виконує функцію one-stop-shop для інвесторів; організація може бути трансформована для потреб реконструкції</p> <p>Подальший розвиток Дія.Бізнес як one-stop-shop та основного джерела інформації для МСП (напр., допрацювання блоку по експорту, зміни регулювань)</p> <p>Розширення функцій та мандату Офісу з залучення інвестицій до залучення інвесторів для проектів Реконструкції</p>
Інфраструктура	<p>Час підключення до електромереж, днів</p> 	<p>Дефіцит розподільних потужностей через неефективне в минулому регулювання</p> <p>Наявність потужностей, що не використовуються: наприклад, у випадку, коли потужності закріплені за підприємством, яке не є активним</p> <p>Регулювання, що затримують процес підключення: необхідність отримання дозволу на проведення робіт з підключення від землевласників, неповний аудит земельних ділянок</p> <p>Спрощення процесу землевідведення для підключення до електромереж</p> <p>Розгляд можливості включення плати за гарантовану потужність в тариф, щоб стимулювати відключення від потужностей, які не використовуються</p> <p>Завершення аудиту земельних ділянок, розробка планів розвитку територій з точки зору електрифікації</p>
Працевлаштування	<p>Термін повідомлення про звільнення, співробітник з 1-річним стажем, тижнів зарплати</p> 	<p>Застаріле законодавство, складний процес найму та звільнення співробітників, регулювання понаднормової роботи</p> <p>Неефективний контроль за дотриманням регулювань, слабка інфраструктура для захисту прав працівників</p> <p>Дисбаланс між попитом та пропозицією на ринку праці, професійна освіта не відповідає потребам економіки</p> <p>Діяльність сконцентрована на реактивній підтримці безробітних через фінансову допомогу, ніж на проактивних інвестиціях в перекваліфікацію та інтеграцію до робочої сили</p> <p>Запуск програми зі стимулювання відкриття нового бізнесу (напр., фінансування для відкриття бізнесу, тощо)</p> <p>Збільшення мобільності робочої сили через (а) фінансування релокації працівників в інші регіони для робочих цілей, (б) спрощення регулювань в аспекті найму іноземців в Україні та українців закордоном</p> <p>Запуск ППП з працевлаштування з аспектом перекваліфікації (фізична та фінансова інфраструктура, співфінансування з роботодавцями); покриття програмою до 1 млн осіб</p> <p>Трансформація Служби зайнятості в агенцію з фокусом на працевлаштування та співставлення попиту та пропозиції (напр., послуги з кар'єрного консультування, моделювання попиту на навички, тощо)</p>
Закупки для проектів Реконструкції	<p>Місцеві підприємства можуть стикнутися з бар'єрами в доступі до проектів Реконструкції: напр., фінансування, доступ до інфраструктури, робочої сили, тощо.</p>	<p>Встановлення практик закупок для проектів Реконструкції згідно з рекомендаціями ЄІБ (15% преференція для товарів, виготовлених в Україні)</p>

1. Згідно з опитуванням іноземних інвесторів 2020, проведеним EBA, Dragon Capital та CES

Джерело: на основі ґрунтовних обговорень з урядовими та галузевими експертами в робочих групах Національної Ради Відновлення

Національна програма №6: Забезпечення доступу до фінансування є важливою передумовою економічного зростання

«Екстрене фінансування» ~10

Оцінка потреб в екстремому фінансуванні, млрд дол. США # МСП (середні)

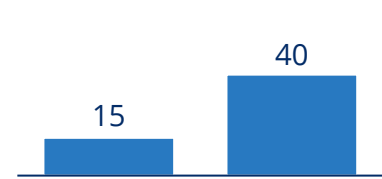
Потенційні механізми для забезпечення потреб у фінансуванні

- Прямі гранти
- Кредитні гарантії
- Зниження процентної ставки (в тому числі - кредити для відкриття нового бізнесу)

1. Припущення на основі опитування, проведеного Gradus та Київською школою економіки

Доступ до фінансування після війни Ключові ініціативи

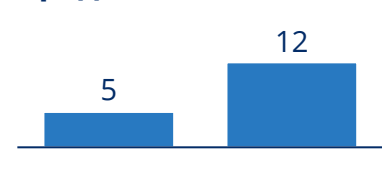
Кредити / ВВП, %

Розгляд системного рішення щодо непрацюючих кредитів (наприклад, створення "Bad Bank")
Залучення **банківського капіталу** для підтримки зростання кредитування (вкл. з рекапіталізацією банків у зв'язку з війною)
Залучення **приватного капіталу** в банківську систему, включаючи приватизацію державних банків

~15-20

Кредити МСП / ВВП, %

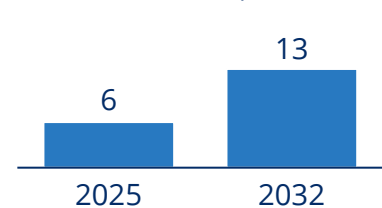

Надання **кредитних гарантій за кредитами МСП у пріоритетних секторах**

- гарантія до 80% від суми кредиту МСП
- покриття гарантіями ~20-30% кредитів МСП у пріоритетних секторах (напр., сільське господарство та деревообробна промисловість, будівництво)

~4

Іпотека / ВВП, %

Запровадження довгострокового покритого фінансування / облігацій (аналогічно Pfandbriefe) за підтримки МФО та інституційних інвесторів для збільшення портфеля іпотечних кредитів

~40

Потенційні додаткові заходи

- Запровадити страхування воєнних ризиків за підтримки МФО/партнерів з надання фінансової допомоги для залучення приватних інвестицій після війни
- Вжити регуляторні заходи для залучення депозитів (наприклад, підвищити граничний розмір гарантій за депозитами, запровадити пенсійні рахунки)
- Створити банк розвитку
- Розвивати ринок капіталу (вкл. реформу пенсійної системи, програма #15)

Національна програма №8: Україна може нарощувати додану вартість у конкурентних секторах

Сектор	Конкурентоспроможність України	Проблеми та обмеження	Ключові проєкти, передбачені у Національній програмі	Капітальні витрати, \$ млрд ¹
 Сільське господарство	<ul style="list-style-type: none"> Великі земельні ресурси Конкурентоспроможність, лідер з експорту сільськогосподарських культур та деяких інших продуктів 	<ul style="list-style-type: none"> Низький рівень переробки Низька додана вартість Висока залежність від габаритного імпорту 	<ul style="list-style-type: none"> Збільшення частки переробки, особливо в кукурудзі (крохмаль, сироп), пшениці (борошно), соняшниковій олії (спеціальні масла), сої (лецитин, білок), тощо Розвиток секторів з високою доданою вартістю (напр., ягідництво, садівництво, виробництво молока та м'яса) Розвиток іригаційної системи для підвищення продуктивності 	~37
 Металургія	<ul style="list-style-type: none"> Великі запаси залізної руди, придатні для виробництва продуктів DR-класу Конкурентоспроможність за рівнем витрат, лідер з експорту напівфабрикатів 	<ul style="list-style-type: none"> Низька конкурентна спроможність готової продукції, чистий імпорт за багатьма позиціями Активи, втрачені на сході/південному сході 	<ul style="list-style-type: none"> Будівництво/модернізація прокатних станів для виробництва готової продукції враховуючи місцевий попит, зокрема для відбудови (листова сталь, рейки і балки, сталь з покриттям) Долучення до ланцюга доданої вартості «зеленої» сталі: виробництво котунів DR-класу, виробництво ЗПВ/ГБЗ з переходом на H2, «зелена» сталь EAF/SAF 	~6
 Машинобудівництво	<ul style="list-style-type: none"> Активи у кількох секторах Кваліфікована та економічно конкурентна робоча сила 	<ul style="list-style-type: none"> Обмежений технологічний прогрес та експортний потенціал 	<ul style="list-style-type: none"> Акцент на секторах для задоволення високого місцевого попиту, зокрема у зв'язку з відновленням/відбудовою (транспорт, енергетика, сільське господарство) Створення хабу автокомпонентів неподалік від виробників ЄС, зокрема батареї для електромобілів 	~4
 Будівництво та матеріали	<ul style="list-style-type: none"> Доступні природні ресурси (деревина, пісок, щебінь,...) Економічно конкурентна робоча сила 	<ul style="list-style-type: none"> Обмежені потужності для забезпечення потреб відновлення/відбудови 	<ul style="list-style-type: none"> Фокус на секторах для задоволення сильного місцевого попиту, в т.ч. після відновлення/відбудови (цемент, термоізоляція, скло) 	~1
 Меблі та обробка деревини	<ul style="list-style-type: none"> Доступні природні ресурси Економічно конкурентна робоча сила 	<ul style="list-style-type: none"> Недостатньо розвинена база активів Несприятливі регуляції 	<ul style="list-style-type: none"> Розвиток конкурентоспроможного виробництва меблів, в т.ч. на експорт (кластери в Західній Україні) 	~1
 ІТ	<ul style="list-style-type: none"> Швидке зростання експорту Освічені та економічно конкурентні спеціалісти 	<ul style="list-style-type: none"> Низька диверсифікація Недостатні інвестиції у стартапи 	<ul style="list-style-type: none"> Збільшення кількості та якості кадрового резерву Стимулювання стартапів, зокрема за рахунок фінансування Залучення R&D глобальних компаній, зокрема в автомобілебудуванні, телекомунікаціях, охороні здоров'я 	~2

Національна програма № 9: Розширення «вузьких місць» у логістиці надасть поточну підтримку економіці і підтримає її довгострокове зростання

Термінова потреба: **Усунення вузьких місць у логістиці з ЄС**

Середньо- та довгострокові цілі: **Модернізація інфраструктури та покращення сполучення**

Проблема

- У 2021 році **основний експорт** України (80% за обсягом, ~70% за вартістю товарів) і значна частка критичного імпорту (наприклад, вугілля) **проходили через порти, які наразі заблоковані**
- Навіть якщо буде досягнуто згоди про припинення вогню / зняття блокади, **диверсифікація** логістики має першочергове значення

- У минулому транспортна інфраструктура була **сильно недоінвестована** (наприклад, 94% локомотивів старші 25-ти років, а активна реконструкція доріг почалася тільки в 2018 році).
- До того ж, існують значні **збитки від війни**
- Крім того, Україна – це **велика країна**, і негативні наслідки поганої інфраструктури посилюються

Рішення

Розширення пропускної спроможності на кордоні з ЄС:

- Будівництво **додаткових рейок до кордону ЄС та Дунаю** для розширення мультимодальності із залізницями ЄС та дунайськими портами
- Будівництво **транскордонних з ЄС сільськогосподарських сховищ і терміналів**
- Ремонт та модернізація **залізничних сортувальних станцій** на основних маршрутах (зокрема експортних)
- Технічне обслуговування **обладнання для переміщення вантажних вагонів** з колії 1520-1435 мм
- Модернізація існуючих дорожніх **прикордонних пунктів ЄС** та будівництво додаткових
- Розширення пропускної здатності **інфраструктури дунайських портів**

1/ Короткострокова реконструкція та модернізація інфраструктури:

- Будівництво, реконструкція та модернізація **залізничних колій та мостів (в т.ч. пошкодження внаслідок війни)**, забезпечуючи мультимодальність з українськими портами та залізницями ЄС
- Оновлення **вагонів і локомотивів**
- Будівництво, реконструкція та модернізація **доріг і мостів (в т.ч. пошкодження внаслідок війни)**, забезпечуючи мультимодальність з українськими портами та залізницею
- Реконструкція зруйнованих в наслідок війни **аеропортів**

2/ Довгострокова реконструкція та модернізація інфраструктури

- Будівництво, реконструкція та модернізація **залізничних колій та мостів (в т.ч. електрифікацію)**, забезпечуючи мультимодальність з українськими портами та залізницями ЄС
- Оновлення **вагонів і локомотивів**
- Будівництво, реконструкція та модернізація **доріг і мостів**, забезпечуючи мультимодальність з українськими портами та залізницею
- Будівництво **громадських зелених зарядних електростанцій** (в т.ч. оновлення мережі)

3/ Будівництво швидкісної залізниці Київ – Варшава, розширюючи мультимодальність із залізницями ЄС

Додатки

- Узгодження регулювання інфраструктурного сектору з вимогами ЄС** шляхом розробки та прийняття необхідних законів, нормативних актів, стандартів
- Прийняття нормативно-правових актів, необхідних для створення привабливого середовища для приватних інвесторів**, наприклад, страхування
- Продовження розпочатої до війни модернізації інфраструктури**, зокрема безпеки дорожнього руху, цифровізації, плати за використання
- Оптимізація та створення прозорих тарифів** для використання інфраструктури
- Стимулювання мультимодальних перевезень** шляхом розробки контрольних-регулюючих заходів

Витрати >\$2 млрд дол. США¹

>\$114 млрд дол. США²

1. Будівництво глибокого судноплавства Дунай-Чорне море буде оцінено після отримання дозволу Румунії

2. Довгострокові інвестиції в залізницю слід оцінити, коли результати війни стануть більш зрозумілими^{3,4}

Національна програма #10: Модернізація регіонів і житла, в т.ч. масштабна програма енергоефективності, є стратегічним пріоритетом

Масштабна програма енергоефективності

Покращення енергоефективності будівель

~60 \$ млрд

вкл. \$1 млрд для локалізація з матеріалів виробництва

Кращі будівлі і нове планування міст

Нове житло у відповідності з кращими практиками

~41 \$ млрд

вкл. тимчасове житло і відбудову пошкодженого житла

Модернізація іншої інфраструктури

Модернізація питного водопостачання та обробки стічних вод

~42 \$ млрд

вкл. 11 \$ млрд на нові мережі для забезпечення ширшого доступу

Модернізація і оптимізація тепlopостачання (централізованого та індивідуального)

~26 \$ млрд

вкл. 18 млрд дол для індивідуальний тепло насоси

Капітальні ремонти житла

~45 \$ млрд

Модернізація і електрифікація міського транспорту

~2 \$ млрд

Модернізація і оптимізація мереж тепlopостачання

~3 \$ млрд

Пілотування будівель з близьким до нуля споживанням енергії і систем централізованого охолодження

~3 \$ млрд

Інші пріоритетні програми

~8 \$ млрд

вкл. 1,7 \$ млрд для диверсифікації економіки і покращення з інфраструктури монофункціональних міст

Національна програма #11: Модернізація соціальної інфраструктури

	Проект	Охоплення	Необхідні інвестиції
	Модернізація спроможної соціальної інфраструктури для досягнення високих стандартів енергоефективності і безбар'єрності	Залежить від оптимальної конфігурації мережі	~29 \$ млрд
	Будівництво нової соціальної інфраструктури у відповідності з високими стандартами енергоефективності і безбар'єрності для розбудови спроможної мережі соціальної інфраструктура	Залежить від оптимальної конфігурації мережі	~2,4 \$ млрд
	Відбудова пошкодженої інфраструктури з надання життєво важливих соціальних послуг (охорона здоров'я, дошкільна і середня освіта, соціальний захист і адміністративні послуги)	33% пошкодженої інфраструктури	~0,6 \$ млрд
	Консервація легко пошкодженої некритичної інфраструктури (вища освіта, спорт, культура, частина адміністративних будівель)	12% пошкодженої інфраструктури (463 об'єкти)	<0,1 \$ млрд
	Моделювання спроможної (оптимальної) мережі соціальної інфраструктури	Розробка системи геоінформації для визначення цільової мережі соціальної інфраструктури	<0,1 \$ млрд
	Післявоєнний : ремонт / відбудова некритичні інфраструктура , що був збереглися і підходить в оптимальний мережі з соціальні інфраструктура	Залежить від оптимальної конфігурації мережі	~0,6 \$ млрд
	Розбудова центрів розвитку дітей і молоді	Лицеї (25), центри креативної економіки (10), центри патріотичного виховання (25), музеї науки (35)	~0,6 \$ млрд
	Розбудова інфраструктури промислових парків	~60 парків	~0,6 \$ млрд
	Розробка спеціальної програми ДПП на державному рівні з відповідними переваги для приватних інвесторів	Охорона здоров'я, освіта, спорт	Уточнюється

Національна програма #12: Розвиток освіти, з фокусом на основні компетенції та інновації

Початкова та середня освіта

- **Короткострокове вирішення наслідків війни:** впровадження мобільних освітніх та наукових закладів і програм для компенсації освітніх втрат
- **Покращення якості освіти**
 - Покращення навчальної програми через повномасштабне **впровадження реформи НУШ** для адаптації навчання до сучасних потреб: розвиток критичного мислення, підприємництва, т.д.
 - Підвищення якості шкіл, що відстають, шляхом ротації викладачів та додаткового фінансування
 - Побудова/модернізація регіональних шкіл, які можуть стати флагманськими школами для регіону та підвищити якість освіти
- **Проект підвищення якості вчителів:** реформування навчання вчителів, моделі фінансової компенсації, кар'єрного шляху та кар'єрного зростання
- **Інтеграція науки та інновацій** у навчальний процес

Вища та технічна освіта

- **Гармонізація стандартів з Європою (European Higher Education Area)**
- **Інвестування в R&D** (співфінансування досліджень на замовлення бізнесу) та think tanks на базі ключових університетів
- **Розробка оновлених IT-програм спільно з бізнесом для ТОП-5 ключових університетів в IT**
- **Реформа технічної освіти:** редизайн навчальних програм, покращення навчання вчителів, оптимізація мережі, залучення приватного сектора, включаючи інтеграцію до центрів інновацій IT

Наука

- Створення системи грантів для дослідників на основі ефективності
- Створення Центрів передового досвіду (наукових парків) у співпраці з ТОП міжнародними центрами

Допоміжні фактори

- Створення освітнього цифрового паспорту

Індикатор	Поточний стан	Індикативна ціль на 2032
Бал з математики PISA (середня освіта) в Україні, порівняно з 516 в Польщі	453	520
Учнів на школу в середньому по Україні	220	300
Українських університетів в ТОП-1000 QS World University Rankings	6	20
Рівень привабливості технічної освіти для випускників шкіл	35%	55%
Середній вплив наукових статей , виміряний як кількість цитат на статтю	7.7	12.8

Національна програма №13: Модернізація системи охорони здоров'я задля посилення людського капіталу

Медична мережа

Розвиток ефективної мережі охорони здоров'я

- Впровадження інтегрованої моделі надання послуг, яка забезпечуватиме надання безпечних, своєчасних та якісних медичних послуг
- Розвиток та залучення інвестицій в ефективну мережу медичних закладів з підвищеним рівнем технологізації

Розвиток компетенцій працівників ОЗ

- Освітня реформа в сфері ОЗ, розвиток планування кадрів задля безперервного забезпечення потреби галузі охорони здоров'я в кваліфікованих працівниках
- Розвиток лідерських та менеджерських навичок керівництва лікарень

Розвиток баз даних та цифрове здоров'я

- Створення реєстру лікарських засобів для забезпечення безперервності в ланцюжку постачання та посилення прозорості
- Розвиток телемедицини для профілактики захворювань та первинної медичної допомоги
- Модернізація IT-інфраструктури (комп'ютери та інтернет-покриття в лікарнях, щоб ефективно підтримувати понад 31 млн. вже існуючих клієнтів з підписаною електронною декларацією (eID))

Фінансування

Посилення універсального медичного страхування

- Розширення програми медичних гарантій для забезпечення доступу до послуг та основних лікарських засобів; завершення реформи «оплата за результати роботи»; забезпечення прозорих, ринкових тарифів на медичні послуги
- Субсидування добровільного медичного страхування для особливих груп людей (* з попередньою розробкою моделі ДМС та забезпеченням відповідного правового регулювання)

Таргетовані кампанії

Розробка програм громадського здоров'я задля подолання ключових факторів ризику захворювань та станів, що мають високий тягар захворювань для суспільства

- Загальнонаціональна програма подолання високого рівня смертності від серцево-судинних захворювань (причина DALY № 1 в Україні), яка включатиме комунікаційну кампанію, покращені стимули, активну програму залучення, програми скринінгу тощо
- Розробка всеосяжного національного плану готовності та реагування на надзвичайні ситуації на всіх рівнях, включаючи національні (багатосекторні), регіональні та заходи на рівні об'єктів

Програма психічного здоров'я воєнного та післявоєнного часу для підтримки потреб людей, які постраждали від війни (щонайменше 60% українців потребують психологічної допомоги)

- Розвиток реабілітаційних послуг та інтеграція підтримки психологічного здоров'я в сферу надання медичних послуг (включаючи первинну медицину)

Індикатор	Поточний стан	Індикативна ціль на 2032
Збільшення частки амбулаторних витрат до відповідної частки в Польщі	24%	31%
Оптимізація кількості ліжок у лікарнях на 1000 осіб (зараз на 40% більше, ніж у середньому по ЄС) до відповідного співвідношення у Великобританії	6,4	3
Підвищення рівня задоволеності послугами стаціонарної допомоги до рівня задоволеності сімейними лікарями	52%	73%
Збільшення проникнення телеконсультацій на ринок України до рівня Іспанії	0,9%	3%
Збільшення державних витрат на охорону здоров'я (як % ВВП)	3,2%	5%
Зменшення частки «витрат з кишені» на охорону здоров'я до рівня Польщі	70%	20%
Зменшення вірогідності смерті від НІЗ у віці від 30 до 70 років до рівня Польщі	25,5%	17%
Зниження рівня депресії (найвищий у світі) до рівня Великобританії	6,3%	4,5%

Національна програма #14: Оновлення систем культури та спорту для забезпечення зростання людського капіталу

Інфраструктура

- **Культура:** розвиток фізичної інфраструктури культури для популяризації національної ідентичності та культурного різноманіття (музеї, меморіали, центри культурних послуг тощо)
- **Культура: розробка інструментів цифрової культури** (напр., національна електронна бібліотека, випуск електронних книг, карта військового часу, електронні послуги, електронний архів, електронне управління)
- **Молодь і спорт: Розвиток спортивної інфраструктури для масового спорту та спорту високих досягнень** (напр., реконструкція спортивних шкіл-інтернатів, реалізація президентських «25 спортивних магнітів», створення флагманських спортивних об'єктів вищого класу)
- **Молодь і спорт:** Розвиток активних парків по всій Україні з підтримуючою комунікаційною кампанією для стимулювання фізичної активності

Інформаційна політика

- Підтримка національних, регіональних та місцевих ЗМІ
- Забезпечення медіаграмотності та протидії дезінформації
- Створення і розвиток українського міжнародного медіа

Можливості

- **Культура: Покращення освіти спеціалістів** за допомогою глобальної інтеграції (наприклад, кінорежисерів і спеціалістів)
- **Культура: Розвиток екосистеми для культури**, пам'яті, спадщини та креативних індустрій з акцентом на децентралізацію, розвиток мистецтва та освіти

Інфраструктура фінансування

- **Культура:** Збільшення фінансування УКФ та/або створення/розвиток подібних фондів на конкурсній основі для стимулювання розвитку незалежної культури та креативних індустрій
- **Молодь і спорт:** Запуск «клубної системи» фінансування масового спорту

Індикатор	Поточний стан	Індикативна ціль на 2032
Світовий індекс щастя, місце в рейтингу	108	50
Державне фінансування культури, як % ВВП	0.3	0.5
Витрати домогосподарств на культуру, %	0.9	2.9
Індекс національного рівня фізичних вправ, місце в рейтингу	105	35
Державні витрати на спорт на душу населення, \$	8	58

Національна програма #15: Забезпечення таргетованої і ефективною соціальною політики

Соціальний захист для громадян України

~29%

коефіцієнт заміщення заробітку пенсіями в Україні, **62% в середньому за країнами ОЕСР**

~29,5%

Точність таргетування соціального захисту¹ для виплат на житло, порівняно, **52% у середньому по ЄС**

Накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування

Впровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування для підвищення рівня соціального захисту людей пенсійного віку

Потреби у фінансуванні: ~1 млрд дол

Таргетована соціальна допомога

Таргетована універсальна соціальна допомога як альтернатива розгалуженій системі соціальних виплат

Розвиток навичок в соціальній сфері

- Розвиток ефективної мережі надавачів соціальних послуг для забезпечення своєчасної допомоги в місцях, де її потребують
- Проведення комплексної цифрової трансформації всіх компонентів системи соціального захисту, що допоможе оптимізувати витрати бюджету
- Забезпечення прозорого та ефективного використання соціальних коштів шляхом аналізу поточного стану та вирішення найважливіших проблем
- Розробка цілісної політики для забезпечення повного включення людей з обмеженими можливостями до всіх аспектів соціального життя

Повернення громадян, досягнення позитивного балансу міграції

7млн ВПО

від 24 лютого 2022

4.8 млн

біженців з України зафіксовано по всій Європі, 15% з них мають намір залишитися*

Повернення та реінтеграція біженців, ВПО, ветеранів

Підтримка зв'язків

Повернення

Реінтеграція

- Спеціальний соціальний захист з матеріальною компенсацією, доступом до тимчасового житла, охорони здоров'я, освіти
- Система переходу від військового життя до цивільного, програми підтримки ветеранів
- Програма «Повернення талантів» для підприємців окремих галузей, у тому числі для креативної індустрії, охоплення до 50 тис. Осіб
- Можливості роботи/стажування
- Спеціальна комунікаційна кампанія, спрямована на створення позитивного іміджу репатріантів (використання посольств України, діаспори України та соціальних мереж)
- Цифрова платформа для повернення та реінтеграції

Досягнення довгострокового позитивного балансу міграції

Оновлення іміграційного законодавства з ціллю досягти позитивного балансу міграції в довгостроковій перспективі, за рахунок приваблення талантів до України (через розвиток пріоритетних секторів економіки та сприятливе бізнес і інституційне середовище)

1. Відсоток загальних видатків на програму, які спрямовуються на найбільшні 20 відсотків населення

Джерело: на основі ґрунтовних обговорень з урядовими та галузевими експертами в робочих групах Національної Ради Відновлення, ILR; UNHCR